

Y CYNGOR DINAS A SIR CAERDYDD SIR

Cyfarfu'r Cyngor Sir Dinas a Sir Caerdydd yn Neuadd y Sir, Caerdydd ar Dydd Iau, 28 Ionawr 2021 i drafod y busnes a nodir yn y wŷs Cyngor dyddiedig Dydd Gwener, 22 Ionawr 2021.

Yn

bresennol: Y Cynghorydd Sir McKerlich (Arglwydd Faer)

Cynghorwyr Sir Ahmed, Asghar Ali, Dilwar Ali, Berman, Bowden, Bowen-Thomson, Boyle, Bradbury, Bridgeman, Burke-Davies, Carter, Cowan, Cunnah, De'Ath, Derbyshire, Driscoll, Ebrahim, Elsmore, Ford, Gibson, Goddard, Goodway, Gordon, Henshaw, Gavin Hill-John, Philippa Hill-John, Hinchey, Hopkins, Howells, Hudson, Jacobsen, Jenkins, Jones-Pritchard, K Jones, Owen Jones, Joyce, Kelloway, Lancaster, Lay, Lent, Lister, Mackie, McEvoy, McGarry, Melbourne, Merry, Michael, Molik, Morgan, Naughton, Owen, Parkhill, Jackie Parry, Keith Parry, Patel, Phillips, Dianne Rees, Mia Rees, Robson, Sandrey, Sattar, Simmons, Singh, Stubbs, Taylor, Graham Thomas, Huw Thomas, Lynda Thorne, Walker, Weaver, Wild, Williams, Wong a/ac Wood

127 : YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB

Dim ymddiheuriadau ar gyfer y cyfarfod hwn.

128 : DATGAN BUDDIANNAU

Gwnaed y datganiadau buddiannau canlynol yn unol â Chod Ymddygiad yr Aelodau:

CYNGHORYDD	EITEM	RHESWM
Y Cynghorydd Lay	13	Buddiant Personol - Cyfarwyddwr Anweithredol Bws Caerdydd
Y Cynghorydd Gavin Hill-John	13	Buddiant Personol - Cyfarwyddwr Anweithredol Bws Caerdydd
Y Cynghorydd Owen Jones	13	Buddiant Personol - Cyfarwyddwr Anweithredol Bws Caerdydd
Y Cynghorydd Sandrey	13	Buddiant Personol - Cyfarwyddwr Anweithredol Bws Caerdydd
Y Cynghorydd Dan Naughton	13	Buddiant Personol – Aelod o'r Teulu yn derbyn pensiwn oddi wrth Fws Caerdydd
Y Cynghorydd Oliver Owen	9	Buddiant Personol a Rhagfarnol – (Cyfeiriad i Northern Meadows), cyflogir gan Bartneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru a gynhelir gan Fwrdd Iechyd Felindre

129 : COFNODION

Cytunwyd bod cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 26 Tachwedd 2020 yn gofnod cywir a chawsant eu llofnodi gan y Cadeirydd.

130 : CWESTIYNAU CYHOEDDUS

Ni dderbyniwyd unrhyw gwestiynau cyhoeddus.

131 : DEISEBAU

Daeth y ddeiseb fel a ganlyn i law'r Cyngor Llawn:

Cynghorydd	Nifer y llofnodion	Pwnc
Y Cynghorydd Gibson	61	Yn galw ar y Cyngor i ganiatáu i Ysgol Gynradd Hywel Dda ddod yn rhan o'r Cynllun Ysgolion Diogel

132 : CYHOEDDIADAU'R ARGLWYDD FAER

Cyfeiriodd yr Arglwydd Faer at Ddiwrnod Cofio'r Holocost a'r thema a ddewiswyd gan Ymddiriedolaeth Diwrnod Cofio'r Holocost, sef 'Byddwch y golau yn y tywyllwch' ar gyfer 2021. Cymerodd ran mewn seremoni rithwir a recordiwyd o flaen llaw ar 27^{ain} Ionawr a gafodd ei ffilmio ar gyfer aelodau'r cyhoedd i'w weld ar sianel YouTube Cyngor Caerdydd. Cafodd kannwyll goffa hefyd ei gynnu gan yr Arglwydd Faer i gofio'r rhai oedd wedi colli eu bywydau.

Adroddodd yr Arglwydd Faer am farwolaeth y cyn-Gynghorwyr Roger Burley a Jim Regan a chynigiodd gydymdeimlad y Cyngor i'w teuluoedd.

Llongyfarchodd yr Arglwydd Faer y Cynghorydd Norma Mackie ar ddod yn fam-gu i Ivy, baban a anwyd ar 26 Ionawr a hefyd dymunodd ben-blwydd hapus iawn i'r Cynghorydd Tom Parkhill.

133 : ADRODDIAD BLYNYDDOL SAFONAU A MOESEG

Cyflwynodd Cadeirydd y Pwyllgor Safonau a Moeseg, yr Athro James Downe, Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor ar gyfer 2019-2020. Roedd y Cadeirydd yn falch o groesawu'r tri Aelod Annibynnol newydd a diolchodd iddynt am eu cyfraniadau a diolchodd i swyddogion y Cyngor am eu cefnogaeth a'u harweiniad drwy gydol y flwyddyn.

Mae'r adroddiad yn dangos bod y Pwyllgorau yn parhau i weithio i hyrwyddo safonau ymddygiad da yn ogystal ag ymateb i achlysuron honedig a gwirioneddol o gamymddwyn. Mae nifer y cwynion yn parhau'n isel ac mae'r mwyafrif yn gwynion gan Aelodau mewn perthynas ag Aelodau eraill.

Atgoffodd y Cadeirydd yr Aelodau o egwyddorion Nolan a phwysigrwydd parch.

Gwahoddodd yr Arglwydd Faer gwestiynau a sylwadau gan Aelodau a chodwyd y materion canlynol:

- cwynion am Aelodau, yn enwedig pan fydd Aelodau yn dioddef o gam-drin wedi'i dargedu;
- dwyn anfri ar y Cyngor a'r ffyrdd y dylai Aelodau fod yn ymddwyn mewn perthynas â beirniadaeth o'r awdurdod a'r penderfyniadau a wneir; a
- phryderon am y materion a wynebwr gan fenywod sy'n dod i mewn i wleidyddiaeth

Ymatebodd Cadeirydd y Pwyllgor Safonau a Moeseg, yr Athro James Downe, i'r cwestiynau a'r sylwadau.

PENDERFYNWYD: CYTUNODD y Cyngor i nodi'r adroddiad

134 : DATGANIADAU

Derbyniwyd y datganiadau canlynol:

1. [Datganiad yr Arweinydd](#) – Y Cyngorydd Huw Thomas
Ymatebodd yr Arweinydd i gwestiynau a godwyd ar y canlynol:
  - Y rhaglen frechu a niferoedd staff y Cyngor sy'n derbyn y brechlyn;
  - Busnesau Caerdydd y mae tariffau'r UE yn effeithio arno; a'r
  - Tasglu Cydraddoldeb Hiliol – Grŵp Trawsbleidiol
2. [Aelod Cabinet, Cynllunio Strategol a Thrafnidiaeth](#) – Y Cyngorydd Wild
Ymatebodd yr Arweinydd ar ran y Cyngorydd Wild mewn perthynas â:
  - Llwybrau beicio dros dro ger Wellfield Road/Tydraw Road;
  - Ffyrdd beicio chwim yng ngorllewin y ddinas;
  - Y rhwydwaith rheilffyrdd yng ngorllewin y ddinas; a'r
  - Comisiwn Burns, gorsafoedd yng Nghaerdydd
3. [Aelod Cabinet, Buddsoddi a Datblygu](#) – Y Cyngorydd Goodway
Ymatebodd yr Aelod Cabinet i gwestiynau ar y canlynol:
  - Grantiau Dewisol ac arian heb ei ddyrannu; a
  - Dyfodol canol y ddinas, effaith colli Debenhams a Grŵp Arcadia
4. [Aelod Cabinet, Diwylliant a Hamdden](#) – Y Cyngorydd Bradbury
Ymatebodd yr Aelod Cabinet i gwestiynau ar y canlynol:
  - Pobl yn ymgynnull ym Mharc y Rhath;
  - Dyfodol Canolfan Hamdden Pentwyn; a
  - Phlannu coed ar draws y ddinas

5. [Aelod Cabinet, Cyllid, Moderneiddio a Pherfformiad](#) – Y Cynghorydd Weaver
Ymatebodd yr Aelod Cabinet i gwestiynau ar y canlynol:
  - Cyflogadwyedd cwmnïau lleol yn ne Caerdydd; a'r
  - App Caerdydd

6. [Aelod Cabinet, Tai a Chymunedau](#) – Y Cynghorydd Thorne
Ymatebodd yr Aelod Cabinet i gwestiynau ar y canlynol:
  - Llyfrgell Rhiwbeina, cynnig llyfrau;
  - Cymorth am swydd;
  - Adran Cyngor Ariannol; a
  - Chymorth dyled

7. [Aelod Cabinet, Strydoedd Glân Ailgylchu a'r Amgylchedd](#) – Y Cynghorydd Michael
<https://cardiff.moderngov.co.uk/documents/s44928/7%20-%20Cllr%20Michael%20Statement%20January%202021.pdf>
Ymatebodd yr Aelod Cabinet i gwestiynau ar y canlynol:
  - Casgliadau gwastraff yn ward y Mynydd Bychan;
  - Casgliadau gwastraff gwyrdd;
  - Cyflwyniad wythnos pedwar diwrnod; a
  - Glanhau

8. [Aelod Cabinet dros Blant a Theuluoedd](#) – Y Cynghorydd Hinchey
Ymatebodd yr Aelod Cabinet i gwestiynau ar y canlynol:
  - Arolygiad Iechyd Cymru, Briff Rhianta Corfforaethol;
  - Contractau uned MASH; ac
  - Esgeulustod pobl ifanc yn ystod y pandemig

9. [Aelod Cabinet, Gofal Cymdeithasol, Iechyd a Llesiant](#) – Y Cynghorydd Elsmore
Ymatebodd yr Aelod Cabinet i gwestiynau ar y canlynol:
  - Gwasanaeth Pryd ar Glud i bobl sy'n agored i niwed; a
  - Chymorth a ddarperir gan y Fyddin Binc

10. [Dirprwy Arweinydd ac Aelod Cabinet, Addysg, Cyflogaeth a Sgiliau](#) – Y Cynghorydd Merry
Ymatebodd yr Aelod Cabinet i gwestiynau ar y canlynol:
  - Dysgu o bell;
  - Materion iechyd meddwl;
  - darparu Mynediad Digidol;
  - Apiau Cyfrwng Cymraeg; a
  - Chynlluniau ar gael ar gyfer safleoedd Ysgol Uwchradd Fitzalan/Cantonian

Dyweddodd yr Arglwydd Faer fod yr hysbysiad o gynnig a gynigiwyd gan y Cynghorydd Iona Gordon ac a eiliwyd gan y Cynghorydd Jane Henshaw wedi'i dderbyn i'w ystyried a'i fod wedi'i gynnwys yn y Gwahoddiad Cyfarfod. Derbyniwyd dau ddiwygiad.

Gwahoddwyd y Cynghorydd Gordon gan yr Arglwydd Faer i gynnig ei diwygiad fel a ganlyn:

Gadewch i ni wneud Caerdydd Fwy Gwyrdd, yn fwy lach ac yn Fwy Gwylt!

Nod y cynnig hwn yw gwella Strategaeth Un Blaned y Cyngor o ran mynd i'r afael â newid yn yr hinsawdd a chynyddu bio-amrywiaeth yng Nghaerdydd.

Byddai camau gweithredu yn adeiladu ar y gwaith y mae Cyngor Caerdydd eisoes yn ei wneud o ran cadw ei barciau a'i fannau agored.

Gan weithio mewn partneriaeth â grwpiau cymunedol llawr gwlad, grwpiau Cyfeillion a sefydliadau amgylcheddol, bydd y Cyngor yn galluogi sicrhau cyfiawnder cymdeithasol a chyfiawnder hinsawdd y tu hwnt i'r gwasanaethau hanfodol y mae'r Cyngor yn eu darparu.

Mae perthynas y Cyngor â grwpiau cymunedol llawr gwlad wedi'i sefydlu ers tro ac mae'r Gwasanaeth Parciau yn gweithio mewn partneriaeth â tua hanner cant o sefydliadau partner, sydd dros amser wedi dylanwadu, ac yn parhau i ddylanwadu, ar bolisiau, strategaethau a materion gweithredol.

Yn benodol, mae partneriaeth strategol â'r RSPB wedi'i sefydlu ers tro ac mae tri phrosiect mawr sy'n cynnwys y ddau bartner yn bodoli, a'r rhain yw;

- Prosiect Rhoi Cartref i Natur yng Nghaerdydd, a ddechreuodd yn 2016, hefyd mewn partneriaeth â Buglife Cymru ac a ariennir drwy Gronfa Gymunedol y Loteri Genedlaethol, sy'n ceisio ymgysylltu cymunedau a phlant lleol yng Nghaerdydd â natur, gan gynnwys cefnogi'r gwaith o ddatblygu cynefinoedd sy'n dda i bryfed peillio.
- Prosiect Partneriaeth Tirwedd Gwastadeddau Gwent, a ddechreuodd yn 2018, Cynllun Partneriaeth a Ariennir gan Gronfa Dreftadaeth y Loteri Genedlaethol, sy'n ceisio ailgysylltu pobl â Thirwedd Gwastadeddau Gwent.
- Ynys Echni - Prosiect Cerdded Drwy Amser lle dyfarnwyd grant datblygu Cronfa Dreftadaeth y Loteri Genedlaethol gwerth £150k i'r Cyngor yn 2018 tuag at gam cyntaf prosiect treftadaeth a chadwraeth mawr gwerth £1.3 miliwn, mewn partneriaeth â'r RSPB a Chymdeithas Ynys Echni.

Mae'r Cyngor hwn yn nodi:

1. Ein datganiad o Argyfwng Hinsawdd yn 2019
2. Yr ymateb i grŵp gorchwyl a gorffen Bio-amrywiaeth Pwyllgor Craffu Amgylcheddol y Cyngor

3. Bod y Cyngor yn datblygu rhaglen uchelgeisiol a mawr sy'n ceisio cynyddu'r bargod coed ar draws y ddinas o 19% i 25% erbyn 2030. Mae nifer o geisiadau am arian allanol, sydd â'r potensial i ddenu buddsoddiad sylweddol, yn cael eu hystyried gan gyrrff ariannu. Bydd cwmpas a graddfa'r cynlluniau sydd gennym ar waith yn fwy nag unrhyw Ddinas Graidd arall.
4. Y cynigion cynaliadwyedd arbennig ynghylch ynni, tai a thrafnidiaeth y mae'r Cyngor wedi'u datblygu.
5. Y pwysau ar ddinas sy'n tyfu'n gyflym i ddarparu tir ar gyfer defnyddiau fel tai, addysg a swyddi.
6. Bod y cyngor wedi cytuno i ymgynghori ar adnewyddu ein Cynllun Datblygu Lleol, a fyddai'n creu cyfle i gryfhau amddiffyniadau amgylcheddol.
7. Ac yn canmol y gwaith rhagorol sydd wedi'i wneud gan drigolion, gwirfoddolwyr a grwpiau rhanddeiliaid i blannu coed a gwella natur a bioamrywiaeth leol. Mae staff y Gwasanaeth Parciau a'r Gwasanaethau Cymdogaeth yn hwyluso ac yn cefnogi gwaith gwirfoddolwyr ac mae'n rhaid rheoli hyn / sicrhau adnoddau ar ei gyfer.

Felly mae'r cyngor hwn yn cynnig:

1. Cyhoeddi cynllun ar gyfer plannu coed ar raddfa fawr yn y ddinas. Er mwyn i grwpiau lleol, ysgolion Caerdydd a phlant ysgol gael cyfleoedd i blannu o fewn y parth cyhoeddus.
2. Sefydlu Planhigfa Goed Gyhoeddus newydd yn Fferm y Fforest. Mae'r Cyngor yn elwa ar dîm o Swyddogion Coedyddiaeth a Thyfwyr Coed cymwys a phrofiadol a fydd yn rhoi cyngor ac arweiniad i drigolion a grwpiau cymunedol. Bydd y blanhigfa'n canolbwyntio ar luosogi stoc o darddiad lleol.
3. I adnabod tir y gellir ei ddefnyddio gyda chymunedau lleol ar gyfer gerddi cymunedol, parciau poced, mannau tyfu, a mannau cyfarfod a gweithio gyda'r grwpiau hyn i feithrin ffyrdd iach o fyw a chynyddu bioamrywiaeth leol, yn enwedig mewn ardaloedd mwy trefol yn y ddinas.
4. Diogelu a gwella natur a mynediad cyhoeddus ar gyfer cerdded a beicio, ar hyd glannau ein hafonydd ac o amgylch ymyl Bae Caerdydd.
5. Cefnogi mudiad y Ddinas Parc Cenedlaethol yng Nghaerdydd gan sicrhau bod holl adnoddau'r Cyngor yn cefnogi'r mudiad hwn sy'n cael ei arwain gan bobl.
6. Gofynnwn i'r cynigion hyn gael eu hystyried gan y Cabinet.

Eiliwyd y cynnig gan y Cynghorydd Jane Henshaw

Diwygiad 1

Gwahoddodd yr Arglwydd Faer y Cynghorydd Parkhill i gynnig y diwygiad cyntaf.

Diwygio i ddweud yn lle

"6. Gofynnwn i'r Cynigion hyn gael eu hystyried gan y Cabinet" i -

"6. Pan fydd effaith ariannol i'r Cyngor, gofynnwn i'r Cabinet ystyried y cynnig o fewn tri mis a lle nad oes unrhyw effaith ariannol, bod y cynigion yn cael eu gweithredu gan y Cabinet yn ddi-oed."

Byddai'r cynnig terfynol, fel y'i diwygiwyd, yn darllen:

Gadewch i ni wneud Caerdydd Fwy Gwyrdd, yn fwy lach ac yn Fwy Gwylt!

Nod y cynnig hwn yw gwella Strategaeth Un Blaned y Cyngor o ran mynd i'r afael â newid yn yr hinsawdd a chynyddu bio-amrywiaeth yng Nghaerdydd.

Byddai camau gweithredu yn adeiladu ar y gwaith y mae Cyngor Caerdydd eisoes yn ei wneud o ran cadw ei barciau a'i fannau agored.

Gan weithio mewn partneriaeth â grwpiau cymunedol llawr gwlad, grwpiau Cyfeillion a sefydliadau amgylcheddol, bydd y Cyngor yn galluogi sicrhau cyfiawnder cymdeithasol a chyfiawnder hinsawdd y tu hwnt i'r gwasanaethau hanfodol y mae'r Cyngor yn eu darparu.

Mae perthynas y Cyngor â grwpiau cymunedol llawr gwlad wedi'i sefydlu ers tro ac mae'r Gwasanaeth Parciau yn gweithio mewn partneriaeth â tua hanner cant o sefydliadau partner, sydd dros amser wedi dylanwadu, ac yn parhau i ddylanwadu, ar bolisiau, strategaethau a materion gweithredol.

Yn benodol, mae partneriaeth strategol â'r RSPB wedi'i sefydlu ers tro ac mae tri phrosiect mawr sy'n cynnwys y ddau bartner yn bodoli, a'r rhain yw;

- Prosiect Rhoi Cartref i Natur yng Nghaerdydd, a ddechreuodd yn 2016, hefyd mewn partneriaeth â Buglife Cymru ac a ariennir drwy Gronfa Gymunedol y Loteri Genedlaethol, sy'n ceisio ymgysylltu cymunedau a phlant lleol yng Nghaerdydd â natur, gan gynnwys cefnogi'r gwaith o ddatblygu cynefinoedd sy'n dda i bryfed peillio.
- Prosiect Partneriaeth Tirwedd Gwastadeddau Gwent, a ddechreuodd yn 2018, Cynllun Partneriaeth a Ariennir gan Gronfa Dreftadaeth y Loteri Genedlaethol, sy'n ceisio ailgysylltu pobl â Thirwedd Gwastadeddau Gwent.
- Ynys Echni - Prosiect Cerdded Drwy Amser lle dyfarnwyd grant datblygu Cronfa Dreftadaeth y Loteri Genedlaethol gwerth £150k i'r Cyngor yn 2018 tuag at gam cyntaf prosiect treftadaeth a chadwraeth mawr gwerth £1.3 miliwn, mewn partneriaeth â'r RSPB a Chymdeithas Ynys Echni.

Mae'r Cyngor hwn yn nodi:

1. Ein datganiad o Argyfwng Hinsawdd yn 2019

2. Yr ymateb i grŵp gorchwyl a gorffen Bio-amrywiaeth Pwyllgor Craffu Amgylcheddol y Cyngor
3. Bod y Cyngor yn datblygu rhaglen uchelgeisiol a mawr sy'n ceisio cynyddu'r bargod coed ar draws y ddinas o 19% i 25% erbyn 2030. Mae nifer o geisiadau am arian allanol, sydd â'r potensial i ddenu buddsoddiad sylweddol, yn cael eu hystyried gan gyrrff ariannu. Bydd cwmpas a graddfa'r cynlluniau sydd gennym ar waith yn fwy nag unrhyw Ddinas Graidd arall.
4. Y cynigion cynaliadwyedd arbennig ynghylch ynni, tai a thrafnidiaeth y mae'r Cyngor wedi'u datblygu.
5. Y pwysau ar ddinas sy'n tyfu'n gyflym i ddarparu tir ar gyfer defnyddiau fel tai, addysg a swyddi.
6. Bod y cyngor wedi cytuno i ymgynghori ar adnewyddu ein Cynllun Datblygu Lleol, a fyddai'n creu cyfle i gryfhau amddiffyniadau amgylcheddol.
7. Ac yn canmol y gwaith rhagorol sydd wedi'i wneud gan drigolion, gwirfoddolwyr a grwpiau rhanddeiliaid i blannu coed a gwella natur a bioamrywiaeth leol. Mae staff y Gwasanaeth Parciau a'r Gwasanaethau Cymdogaeth yn hwyluso ac yn cefnogi gwaith gwirfoddolwyr ac mae'n rhaid rheoli hyn / sicrhau adnoddau ar ei gyfer.

Felly mae'r cyngor hwn yn cynnig:

1. Cyhoeddi cynllun ar gyfer plannu coed ar raddfa fawr yn y ddinas. Er mwyn i grwpiau lleol, ysgolion Caerdydd a phlant ysgol gael cyfleoedd i blannu o fewn y parth cyhoeddus.
2. Sefydlu Planhigfa Goed Gyhoeddus newydd yn Fferm y Fforest. Mae'r Cyngor yn elwa ar dîm o Swyddogion Coedyddiaeth a Thyfwyr Coed cymwys a phrofiadol a fydd yn rhoi cyngor ac arweiniad i drigolion a grwpiau cymunedol. Bydd y blanhigfa'n canolbwyntio ar luosogi stoc o darddiad lleol.
3. I adnabod tir y gellir ei ddefnyddio gyda chymunedau lleol ar gyfer gerddi cymunedol, parciau poced, mannau tyfu, a mannau cyfarfod a gweithio gyda'r grwpiau hyn i feithrin ffyrdd iach o fyw a chynyddu bio-amrywiaeth lleol, yn enwedig mewn ardaloedd mwy trefol yn y ddinas.
4. Diogelu a gwella natur a mynediad cyhoeddus ar gyfer cerdded a beicio, ar hyd glannau ein hafonydd ac o amgylch ymyl Bae Caerdydd.
5. Cefnogi mudiad y Dinas Parc Cenedlaethol yng Nghaerdydd gan sicrhau bod holl adnoddau'r Cyngor yn cefnogi'r mudiad hwn sy'n cael ei arwain gan bobl.
6. Pan fydd effaith ariannol i'r Cyngor, gofynnwn i'r Cabinet ystyried y cynnig o fewn tri mis a lle nad oes unrhyw effaith ariannol, bod y cynigion yn cael eu gweithredu gan y Cabinet yn ddi-oed.

Eiliwyd y diwygiad yn ffurfiol gan y Cynghorydd Mia Rees.

Diwygiad 2

Gwahoddodd yr Arglwydd Faer y Cynghorydd Berman i gynnig diwygiad 2 fel a ganlyn:

Yn adran o dan y pennawd "Felly mae'r cyngor hwn yn cynnig:" i fewnosod y pwyntiau bwled ychwanegol canlynol cyn pwynt bwled 6 presennol, ac ail-rifo yn unol â hynny:

6. Yn unol â'r nod o greu Caerdydd wyrddach, gwrthod y bwriad i waredu mannau agored cyhoeddus mewn ardal o'r ddinas y cydnabyddir ei bod yn ddiffygiol mewn mannau agored er mwyn hwyluso datblygiad amgueddfa meddygaeth filwrol.
7. Yn ogystal â phlannu coed newydd, datblygu cynllun hefyd ar gyfer cadw gorchudd coed presennol yn y ddinas yn well – gan gynnwys drwy sefydlu meini prawf a fyddai'n rhoi mwy o amddiffyniad rhag gwaredu tir sy'n eiddo i'r cyngor gyda choetiroedd presennol neu orchudd coed aeddfed sylweddol.

Byddai'r cynnig terfynol, fel y'i diwygiwyd, yn darllen:

Gadewch i ni wneud Caerdydd Fwy Gwyrdd, yn fwy lach ac yn Fwy Gwylt!

Nod y cynnig hwn yw gwella Strategaeth Un Blaned y Cyngor o ran mynd i'r afael â newid yn yr hinsawdd a chynyddu bio-amrywiaeth yng Nghaerdydd.

Byddai camau gweithredu yn adeiladu ar y gwaith y mae Cyngor Caerdydd eisoes yn ei wneud o ran cadw ei barciau a'i fannau agored.

Gan weithio mewn partneriaeth â grwpiau cymunedol llawr gwlad, grwpiau Cyfeillion a sefydliadau amgylcheddol, bydd y Cyngor yn galluogi sicrhau cyfiawnder cymdeithasol a chyfiawnder hinsawdd y tu hwnt i'r gwasanaethau hanfodol y mae'r Cyngor yn eu darparu.

Mae perthynas y Cyngor â grwpiau cymunedol llawr gwlad wedi'i sefydlu ers tro ac mae'r Gwasanaeth Parciau yn gweithio mewn partneriaeth â tua hanner cant o sefydliadau partner, sydd dros amser wedi dylanwadu, ac yn parhau i ddylanwadu, ar bolisiau, strategaethau a materion gweithredol.

Yn benodol, mae partneriaeth strategol â'r RSPB wedi'i sefydlu ers tro ac mae tri phrosiect mawr sy'n cynnwys y ddau bartner yn bodoli, a'r rhain yw;

- Prosiect Rhoi Cartref i Natur yng Nghaerdydd, a ddechreuodd yn 2016, hefyd mewn partneriaeth â Buglife Cymru ac a ariennir drwy Gronfa Gymunedol y Loteri Genedlaethol, sy'n ceisio ymgysylltu cymunedau a phlant lleol yng Nghaerdydd â natur, gan gynnwys cefnogi'r gwaith o ddatblygu cynefinoedd sy'n dda i bryfed peillio.

- Prosiect Partneriaeth Tirwedd Gwastadeddau Gwent, a ddechreuodd yn 2018, Cynllun Partneriaeth a Ariennir gan Gronfa Dreftadaeth y Loteri Genedlaethol, sy'n ceisio ailgysylltu pobl â Thirwedd Gwastadeddau Gwent.
- Ynys Echni - Prosiect Cerdded Drwy Amser lle dyfarnwyd grant datblygu Cronfa Dreftadaeth y Loteri Genedlaethol gwerth £150k i'r Cyngor yn 2018 tuag at gam cyntaf prosiect treftadaeth a chadwraeth mawr gwerth £1.3 miliwn, mewn partneriaeth â'r RSPB a Chymdeithas Ynys Echni.

Mae'r Cyngor hwn yn nodi:

1. Ein datganiad o Argyfwng Hinsawdd yn 2019
2. Yr ymateb i grŵp gorchwyl a gorffen Bio-amrywiaeth Pwyllgor Craffu Amgylcheddol y Cyngor
3. Bod y Cyngor yn datblygu rhaglen uchelgeisiol a mawr sy'n ceisio cynyddu'r bargod coed ar draws y ddinas o 19% i 25% erbyn 2030. Mae nifer o geisiadau am arian allanol, sydd â'r potensial i ddenu buddsoddiad sylweddol, yn cael eu hystyried gan gyrrff ariannu. Bydd cwmpas a graddfa'r cynlluniau sydd gennym ar waith yn fwy nag unrhyw Ddinas Graidd arall.
4. Y cynigion cynaliadwyedd arbennig ynghylch ynni, tai a thrafnidiaeth y mae'r Cyngor wedi'u datblygu.
5. Y pwysau ar ddinas sy'n tyfu'n gyflym i ddarparu tir ar gyfer defnyddiau fel tai, addysg a swyddi.
6. Bod y cyngor wedi cytuno i ymgynghori ar adnewyddu ein Cynllun Datblygu Lleol, a fyddai'n creu cyfle i gryfhau amddiffyniadau amgylcheddol.
7. Ac yn canmol y gwaith rhagorol sydd wedi'i wneud gan drigolion, gwirfoddolwyr a grwpiau rhanddeiliaid i blannu coed a gwella natur a bioamrywiaeth leol. Mae staff y Gwasanaeth Parciau a'r Gwasanaethau Cymdogaeth yn hwyluso ac yn cefnogi gwaith gwirfoddolwyr ac mae'n rhaid rheoli hyn / sicrhau adnoddau ar ei gyfer.

Felly mae'r cyngor hwn yn cynnig:

1. Cyhoeddi cynllun ar gyfer plannu coed ar raddfa fawr yn y ddinas. Er mwyn i grwpiau lleol, ysgolion Caerdydd a phlant ysgol gael cyfleoedd i blannu o fewn y parth cyhoeddus.
2. Sefydlu Planhigfa Goed Gyhoeddus newydd yn Fferm y Fforest. Mae'r Cyngor yn elwa ar dîm o Swyddogion Coedyddiaeth a Thyfwyr Coed cymwys a phrofiadol a fydd yn rhoi cyngor ac arweiniad i drigolion a grwpiau cymunedol. Bydd y blanhigfa'n canolbwyntio ar luosogi stoc o darddiad lleol.
3. I adnabod tir y gellir ei ddefnyddio gyda chymunedau lleol ar gyfer gerddi cymunedol, parciau poced, mannau tyfu, a mannau cyfarfod a gweithio gyda'r grwpiau hyn i feithrin ffyrdd iach o fyw a chynyddu bio-amrywiaeth lleol, yn enwedig mewn ardaloedd mwy trefol yn y ddinas.

4. Diogelu a gwella natur a mynediad cyhoeddus ar gyfer cerdded a beicio, ar hyd glannau ein hafonydd ac o amgylch ymyl Bae Caerdydd.
5. Cefnogi mudiad y Ddinas Parc Cenedlaethol yng Nghaerdydd gan sicrhau bod holl adnoddau'r Cyngor yn cefnogi'r mudiad hwn sy'n cael ei arwain gan bobl.
6. Yn unol â'r nod o greu Caerdydd wyrddach, gwrthod y bwriad i waredu mannau agored cyhoeddus mewn ardal o'r ddinas y cydnabyddir ei bod yn ddiffygiol mewn mannau agored i hwyluso datblygiad amgueddfa meddygaeth filwrol.
7. Yn ogystal â phlannu coed newydd, datblygu cynllun hefyd ar gyfer cadw gorchudd coed presennol yn y ddinas yn well – gan gynnwys drwy sefydlu meini prawf a fyddai'n rhoi mwy o amddiffyniad rhag gwaredu tir sy'n eiddo i'r cyngor gyda choetiroedd presennol neu orchudd coed aeddfed sylweddol.
8. Gofynnwn i'r cynigion hyn gael eu hystyried gan y Cabinet.

Eiliwyd y diwygiad yn ffurfiol gan y Cynghorydd Wood.

Gwahoddodd yr Arglwydd Faer drafodaeth ar y cynnig a'r diwygiadau.

Gwahoddodd yr Arglwydd Faer y Cynghorydd Gordon i ymateb i eitemau a godwyd yn ystod y drafodaeth. Cadarnhaodd y Cynghorydd Gordon bod y diwygiad cyntaf wedi cael ei dderbyn.

COLLWYD y bleidlais ar y diwygiad a gynigiwyd gan y Cynghorydd Berman ac a eiliwyd gan y Cynghorydd Wood.

Cafodd y bleidlais ar y Cynnig Terfynol fel y'i diwygiwyd gan y Cynghorydd Gordon ei DERBYN.

136 : CYNNIG 2

Dywedodd yr Arglwydd Faer fod yr hysbysiad o gynnig a gynigiwyd gan y Cynghorydd Sean Driscoll ac a eiliwyd gan y Cynghorydd Joel Williams wedi'i dderbyn i'w ystyried a'i fod wedi'i gynnwys yn y Gwahoddiad Cyfarfod. Roedd un diwygiad wedi dod i law.

Gwahoddwyd y Cynghorydd Driscoll gan yr Arglwydd Faer i gynnig ei ddiwygiad fel a ganlyn:

Mae'r Cyngor hwn yn nodi:

- 1) Mae datblygiadau tai mawr newydd yng Nghaerdydd naill ai wedi'u hadeiladu'n ddiweddar, yn cael eu hadeiladu neu'n barod i ddechrau ar y gwaith adeiladu.
- 2) Mae gan lawer o'r rhain ganiatâd cynllunio gyda chytundebau cynllunio adran 106 ar gyfer amrywiaeth o amwynderau, gan gynnwys o bosibl gyfleusterau

cymunedol fel ysgolion, meddygfeydd, neuaddau, siopau, adeiladau cymunedol eraill neu welliannau o ran trafndiaeth.

- 3) Mae'r rhwymedigaethau cynllunio ar y safleoedd hyn yn aml yn cynnwys pwynt sbardun, neu derfyn amser meddiannaeth, ar gyfer cychwyn neu gwblhau'r rhwymedigaeth, fel ysgol.

Mae'r Cyngor hwn hefyd yn nodi y bu achosion pan nad yw cyfleusterau cymunedol ar ddatblygiadau newydd yng Nghaerdydd wedi'u cychwyn neu eu cwblhau ar y pwynt sbardun y cytunwyd arno. Mae hyn yn effeithio ar y gwasanaethau sydd ar gael i breswylwyr newydd, yn cynyddu'r pwysau ar wasanaethau presennol oddi ar y safle a gall arafu'r broses o ffurfio cysylltiadau cymdeithasol yn y gymuned newydd. Gall hefyd gyfyngu ar y modd y darperir gwasanaethau cyhoeddus gan y Cyngor hwn, yn ogystal ag effeithio ar y gwaith o gyflawni'r CDLI ac effeithio ar gymunedau a seilwaith cyfagos eraill sy'n bodoli eisoes.

Mae'r Cyngor hwn yn galw ar:

- 1) Ddatblygwyr i sicrhau eu bod yn cydymffurfio ag amodau a rhwymedigaethau adran 106 o fewn caniatadau cynllunio ar gyfer datblygiadau newydd mawr.
- 2) Y Cabinet i gyflwyno adroddiad yn amlinellu sut y caiff trefn gorfodi cynllunio'r Cyngor ei chryfhau o ran adeiladu darpariaethau, yn enwedig cyfleusterau cymunedol, y mae rhwymedigaethau adran 106 yn berthnasol iddynt, ar ddatblygiadau newydd. Dylai hyn gynnwys sut y cyflawnir hyn yng nghydestun y Cynllun Datblygu Lleol presennol ac unrhyw gynllun newydd.

Eiliwyd y cynnig yn ffurfiol gan y Cynghorydd Williams.

Gwahoddodd yr Arglwydd Faer y Cynghorydd Michael i gynnig y diwygiad.

Mae'r Cyngor hwn yn nodi:

- 1) Mae datblygiadau tai mawr newydd yng Nghaerdydd naill ai wedi'u hadeiladu'n ddiweddar, yn cael eu hadeiladu neu'n barod i ddechrau. *Mae'r rhain yn rhan o Gynllun Datblygu Lleol (CDLI) gofynnol y ddinas i adeiladu 40,000 o gartrefi yn y cyfnod 2006-2026. Mae o leiaf 6,500 o'r rhain yn dai fforddiadwy.*
- 2) ~~Mae gan lawer o'r rhain ganiatâd cynllunio gyda chytundebau cynllunio adran 106 ar gyfer amrywiaeth o amwynderau, gan gynnwys cyfleusterau cymunedol fel ysgolion, meddygfeydd, neuaddau, siopau adeiladau cymunedol eraill neu welliannau cludiant o bosibl.~~
- 2) *Mae'r egwyddor uwchgynllunio a ddefnyddir yn y CDLI yn golygu bod angen taliadau sylweddol Adran 106 ar yr holl safleoedd hyn gan y datblygwyr i dalu am amrywiaeth o amwynderau, gan gynnwys cyfleusterau cymunedol fel ysgolion, meddygfeydd, neuaddau, siopau, adeiladau cymunedol eraill neu welliannau cludiant o bosibl. Mae'r cytundebau hyn yn gyfreithiol rwymol ac eisoes mae dros chwarter biliwn o bunnoedd o fuddsoddiad wedi'i sicrhau ar gyfer safleoedd strategol presennol y CDLI.*

- 3) Mae'r rhwymedigaethau cynllunio ar y safleoedd hyn yn aml yn cynnwys pwynt sbarduno, neu derfyn amser meddiannaeth, ar gyfer cychwyn neu gwblhau'r rhwymedigaeth, megis ysgol.

~~Mae'r Cyngor hwn hefyd yn nodi y bu achosion pan nad yw cyfleusterau cymunedol ar ddatblygiadau newydd yng Nghaerdydd wedi'u cychwyn neu eu cwblhau ar y pwynt sbardun y cytunwyd arno. Mae hyn yn effeithio ar y gwasanaethau sydd ar gael i breswylwyr newydd, yn cynyddu'r pwysau ar wasanaethau presennol oddi ar y safle a gall arafu'r broses o ffurfio cysylltiadau cymdeithasol yn y gymuned newydd. Gall hefyd gyfyngu ar y modd y darperir gwasanaethau cyhoeddus gan y Cyngor hwn, yn egystal ag effeithio ar y gwaith o gyflawni'r CDLI ac effeithio ar gymunedau a seilwaith cyfagos eraill sy'n bodoli eisoes.~~

Mae'r Cyngor hwn yn nodi y gall rhai sbardunau fod yn syml, gall eraill fod yn fwy cymhleth, gan gynnwys prosesau cydsynio ar wahân i sicrhau'r cyfleusterau gorau er budd y cyhoedd. Mae'n cydnabod y gall darparu seilwaith mawr fod yn gymhleth a'i fod yn gysylltiedig â ffactorau allanol lluosog, ac mae'n ei gwneud yn ofynnol i nifer o gyrff a meysydd gwasanaeth gydweithio mewn ffordd â ffocws a hyblyg. Mae'r cyngor hwn hefyd yn nodi bod datblygwyr wedi'u rhwymo gan gytundebau cyfreithiol rwymol o ran eu rhwymedigaethau, ac y gallai ychwanegu haen ychwanegol o orfodaeth fod yn wrthgynhyrchiol wrth i hyblygrwydd a chydweithredu gael ei ddisodli gan ddull mwy caeth.

Mae'r Cyngor hwn yn galw ar:

- 1) Datblygwyr i sierhau eu bod yn *barhau* i cydymffurfio ag amodau a rhwymedigaethau adran 106 o fewn caniatadau cynllunio ar gyfer datblygiadau newydd mawr.

~~Y Cabinet i gyflwyno adroddiad yn amlinellu sut y caiff trefn gorfodi cynllunio'r Cyngor ei chryfhau o ran adeiladu darpariaethau, yn enwedig cyfleusterau cymunedol, y mae rhwymedigaethau adran 106 yn berthnasol iddynt, ar ddatblygiadau newydd. Dylai hyn gynnwys sut y cyflawnir hyn yng nghyd-destun y Cynllun Datblygu Lleol presennol ac unrhyw gynllun newydd.~~

- 2) *Y Cabinet i gyflwyno adroddiad yn amlinellu cynnydd o ran adeiladu darpariaethau a gwmpesir gan rwymedigaethau Adran 106, yn enwedig cyfleusterau cymunedol, ar ddatblygiadau newydd. Dylai hyn gynnwys sut y cyflawnir hyn yng nghyd-destun y Cynllun Datblygu Lleol presennol ac unrhyw gynllun newydd.*

Byddai'r cynnig terfynol, fel y'i diwygiwyd, yn darllen:

Mae'r Cyngor hwn yn nodi:

- 1) Mae datblygiadau tai mawr newydd yng Nghaerdydd naill ai wedi'u hadeiladu'n ddiweddar, yn cael eu hadeiladu neu'n barod i ddechrau. Mae'r rhain yn rhan o Gynllun Datblygu Lleol (CDLI) gofynnol y ddinas i adeiladu 40,000 o gartrefi yn y cyfnod 2006-2026. Rhaid i o leiaf 6,500 o'r rhain fod yn dai fforddiadwy.

- 2) Mae'r egwyddor uwchgyllunio a ddefnyddir yn y CDLI yn golygu bod angen taliadau sylweddol Adran 106 ar yr holl safleoedd hyn gan y datblygwyr i dalu am amrywiaeth o amwynderau, gan gynnwys cyfleusterau cymunedol fel ysgolion, meddygfeydd, neuaddau, siopau, adeiladau cymunedol eraill neu welliannau cludiant o bosibl. Mae'r cytundebau hyn yn gyfreithiol rwymol ac eisoes mae dros chwarter biliwn o bunnoedd o fuddsoddiad wedi'i sicrhau ar gyfer safleoedd strategol presennol y CDLI.
- 3) Mae'r rhwymedigaethau cynllunio ar y safleoedd hyn yn aml yn cynnwys pwynt sbarduno, neu derfyn amser meddiannaeth, ar gyfer cychwyn neu gwblhau'r rhwymedigaeth, megis ysgol.

Mae'r Cyngor hwn yn nodi y gall rhai sbardunau fod yn syml, gall eraill fod yn fwy cymhleth, gan gynnwys prosesau cydsynio ar wahân i sicrhau'r cyfleusterau gorau er budd y cyhoedd. Mae'n cydnabod y gall darparu seilwaith mawr fod yn gymhleth a'i fod yn gysylltiedig â ffactorau allanol lluosog, ac mae'n ei gwneud yn ofynnol i nifer o gyrff a gwasanaethau gydweithio mewn ffordd sydd â ffocws ac sy'n hyblyg. Mae'r cyngor hwn hefyd yn nodi bod datblygwyr â chytundebau sy'n eu rhwymo'n gyfreithiol o ran eu rhwymedigaethau, ac y gallai ychwanegu haen ychwanegol o orfodaeth fod yn wrthgynhyrchiol wrth i hyblygrwydd a chydweithrediad gael ei ddisodli gan ddull mwy anhyblyg.

Mae'r Cyngor hwn yn galw ar:

- 1) Datblygwyr i barhau i gydymffurfio ag amodau a rhwymedigaethau adran 106 o fewn caniatadau cynllunio ar gyfer datblygiadau newydd mawr.
- 3) Y Cabinet i gyflwyno adroddiad yn amlinellu cynnydd o ran adeiladu darpariaethau a gwmpesir gan rhwymedigaethau adran 106, yn enwedig cyfleusterau cymunedol, ar ddatblygiadau newydd. Dylai hyn gynnwys sut y cyflawnir hyn yng nghyd-destun y Cynllun Datblygu Lleol presennol ac unrhyw gynllun newydd.

Eiliwyd y diwygiad yn ffurfiol gan y Cyngorydd Keith Jones.

Gwahoddodd yr Arglwydd Faer drafodaeth ar y cynnig a'r diwygiadau.

Gwahoddodd yr Arglwydd Faer y Cyngorydd Driscoll i ymateb i eitemau a godwyd yn ystod y drafodaeth. Cadarnhaodd y Cyngorydd Driscoll nad oedd yn derbyn y diwygiad.

Cafodd y bleidlais ar y diwygiad a gynigiwyd gan y Cyngorydd Michael ac a eiliwyd gan y Cyngorydd Keith Jones ei DERBYN.

Gwahoddodd yr Arglwydd Faer y Cyngorydd Michael i ymateb ar y Cynnig Terfynol.

Cafodd y bleidlais ar y Cynnig Terfynol fel y'i cynigiwyd gan y Cyngorydd Michael ei DERBYN.

137 : CWESTIYNAU AR LAFAR

Cwestiwn – y Cynghorydd Dianne Rees

Yr oeddech yn un o'r ddau lofnodwr i'r llythyr defnyddiol a anfonwyd at bob cartref yng Nghaerdydd, Len Richards, Prif Swyddog Gweithredol Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro oedd y llall. O'r herwydd, mae'n debyg eich bod yn ymwneud yn agos â chyflwyno'r rhaglen frechu y cytunwyd arni gan Gyd-bwyllgor Brechu Annibynnol y DU ar Frechu ac Imiwneiddio, y cytunwyd arni gan bob un o'r pedair gwlad yn y DU, a benderfynodd restr flaenoriaeth a oedd yn nodi "Yn y cam cyntaf, byddwn yn brechu yn ôl oedran a risg salwch difrifol os bydd rhywun yn dal y coronafeirws". Ac eto, yn y diweddariad a gyhoeddwyd gan y Bwrdd Iechyd ar 15 Ionawr, roedd yn amlwg, o'r 18,532 dos a ddarparwyd, mai dim ond 1,472 dos a roddwyd i breswylwyr cartrefi gofal a thros 80 oed mewn grwpiau blaenoriaeth 1 a 2. Gwahaniaeth sy'n peri pryder gwirioneddol.

Pa rôl y mae Cyngor Caerdydd wedi'i chael wrth ei chyflwyno hyd yn hyn a beth yr ydych yn ei wneud i sicrhau bod trigolion mwyaf agored i niwed Caerdydd yn cael eu brechiadau yn gyntaf yn unol â'r rhestr flaenoriaethau y cytunwyd arni?

Ateb - y Cynghorydd Huw Thomas

Mae cydweithwyr iechyd yn arwain y gwaith o gyflwyno'r rhaglen frechu yng Nghaerdydd a Bro Morgannwg yn unol â'r 'Strategaeth Frechu i Gymru'. Mae'r Cyngor yn parhau i gynorthwyo cydweithwyr iechyd i gyflwyno'r brechlynnau, yn enwedig wrth dargedu'r grwpiau mwyaf agored i niwed yn y ddinas.

Mae ffigurau a gyhoeddwyd yn gynharach heddiw yn dangos bod 1,529 o drigolion Cartrefi Gofal a 10,800 o bobl 80 oed a throsodd yng Nghaerdydd a'r Fro ddoe wedi derbyn eu dos cyntaf o'r brechlynnau.

Erbyn diwedd y mis hwn, nod cydweithwyr Iechyd yw bod wedi brechu pob Cartref Gofal yng Nghaerdydd a phawb yn y grwpiau blaenoriaeth uchaf 1-4 erbyn canol mis Chwefror.

Mae angen i unigolion aros 28 diwrnod ar ôl canlyniad prawf cadarnhaol cyn cael y brechlyn ac felly, bydd rhai pobl mewn Cartrefi Gofal neu'r grwpiau ehangach hynny'n cael eu brechu yn ddiweddarach.

Cwestiwn Atodol - y Cynghorydd Dianne Rees

Gallaf weld cynnydd da iawn wedi bod yn y broses o gyflwyno'r brechiad ac rwy'n falch iawn o hynny, ond a allwch ddweud pwy sy'n llunio'r rhestr frechu o weithwyr gofal iechyd, gofal cymdeithasol a chartrefi gofal, ac a oes unrhyw berygl y bydd eraill nad ydynt mewn grwpiau blaenoriaeth 1-4 yn cael gwahoddiadau i'r brechiad cyn y rhai mewn grwpiau blaenoriaeth 1-4.

Ateb – y Cynghorydd Huw Thomas

Rwy'n credu bod y Bwrdd Iechyd yn ymwybodol o rai enghreifftiau o hynny'n digwydd, rwy'n deall mai dyna le mae rhif ffôn y gwasanaeth archebu wedi'i rannu a phobl nad ydynt yn gymwys i gael y brechlyn ar hyn o bryd, sy'n ei ffonio a'i ddefnyddio. Os edrychwch ar wefan

y Bwrdd Iechyd mae rhybuddion clir iawn ynghylch peidio â gwneud hynny ac anogaf bob dinesydd i barchu hynny oherwydd y cyfan yr ydych yn ei wneud yw amddifadu pobl yn y grwpiau blaenoriaeth a rhwystro'r system.

Cwestiwn - y Cyngorydd Carter

A wnaeth y cyngor gynnal asesiad o'r effaith ar gydraddoldeb cyn penderfynu cau pob toiled cyhoeddus?

Ateb - y Cyngorydd Michael

Mae toiledau cyhoeddus wedi'u cau gan y Cyngor mewn ymateb i'r cyfyngiadau cloi presennol oherwydd y risg y maent yn eu hachosi o ran trosglwyddo firysau a hefyd i annog pobl i aros gartref.

Wrth wneud y penderfyniad hwn, gwnaethom ystyried yn gyntaf cyngor swyddogion o fewn ein Tîm Iechyd a Diogelwch a hefyd gan y Tîm Clefydau Trosglwyddadwy o fewn y Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir.

Ni chafodd Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb ei gynnal gan swyddogion ar y sail bod y risg covid uchel iawn i bawb ar Lefel Rhybudd 4, waeth beth fo'u nodweddion.

Cwestiwn Atodol - y Cyngorydd Carter

A allaf ofyn i asesiad gael ei gynnal, oherwydd er bod risg Covid wedi'i ystyried yn glir, y realiti yw bod rhai o'n trigolion, sy'n ceisio arfer eu hawliau dynol sylfaenol ar hyn o bryd, i gael cyfnodau byr o ymarfer corff lleol yn cael eu llesteirio'n ddifrifol gan gau'r toiledau hyn. Gallai pobl yn fy ward ym Mhentwyn a Llanedeyrn, sy'n cerdded i Barc y Rhath a ganiateir unwaith y dydd ar hyn o bryd, fod o oedran penodol, sydd â chyflwr penodol neu sydd â phlant, yn ei chael yn anodd ei wneud yno ac yn ôl heb ddefnyddio toiled. Yr wyf yn poeni am bobl yn troethi mewn llwyni a choed ac nid oes darpariaeth ar gyfer plant. A ellid ailystyried yr Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb oherwydd er fy mod yn deall y risg o Covid mae angen i ni ystyried anghenion sylfaenol ein trigolion hefyd.

Ateb - y Cyngorydd Michael

Mae Cyfleusterau Cyhoeddus yn fannau caeedig bach heb fawr o gyfle i gyflwyno mesurau cadw pellter diogel. Nid ydynt ychwaith yn cael eu staffio ac, felly, nid oes lle i orfodi'r cyfyngiadau presennol.

Nid oes aerdymheru mewn Cyfleusterau Cyhoeddus ac mae'r risg y bydd gronynnau Covid yn yr awyr yn bresennol mewn lleithder yn uchel iawn. Yn y rhan fwyaf o achosion, nid oes dŵr poeth yn rhedeg ychwaith ac, felly, ni ellir cyflawni'r lefelau priodol o hylendid personol.

Mae hygyrchedd i gyfleusterau toiled yn ffactor allweddol o ran lleddfu cyfyngiadau ac adfer hyder y cyhoedd o ran gallu symud o amgylch y ddinas, ond dim ond pan fydd yn ddiogel gwneud hynny y caiff cyfleusterau toiled eu hailagor.

Ar hyn o bryd, rhaid i unrhyw ymarfer corff, er enghraifft, ddechrau a gorffen o gartref.

Bydd y Cyngor yn parhau i gysylltu â'r Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir wrth i'r cyfyngiadau presennol gael eu hadolygu yn unol â gostyngiad yn nifer yr achosion o Covid-19.

Cwestiwn - y Cynghorydd Ford

Faint o ddisgyblion neu fyfyrwyr yng Nghaerdydd sy'n methu cael gwersi ysgol ar-lein oherwydd diffyg rhyngwyd neu ddiffyg dyfais?

Ateb - y Cynghorydd Merry

Gwnaed cynnydd sylweddol o ran darparu dyfeisiau a hygyrchedd i'r rhyngwyd ers dechrau'r pandemig.

Erbyn Hanner Tymor mis Chwefror, bydd y Cyngor wedi dosbarthu 17,830 o ddyfeisiau digidol newydd a 2,491 o ddyfeisiau band eang 4G newydd i ysgolion i ddisgyblion eu defnyddio.

Mae'r galw am ddyfeisiau wedi cynyddu ers dechrau'r tymor presennol oherwydd bod ysgolion ar gau, yn enwedig gan y teuluoedd hynny sydd â mwy nag un plentyn yn yr ysgol.

Yn gynharach y mis hwn, anfonwyd holiadur gan Lywodraeth Cymru i ysgolion, a nododd fod 10,489 o ddisgyblion ar draws y ddinas heb ddyfais briodol gartref. Nododd hefyd fod ysgolion, hyd at y pwynt hwnnw, wedi benthycu 7,150 o ddyfeisiau i ddisgyblion.

Gwyddom fod digon o ddyfeisiau yn y system ac mae dosbarthiad y dyfeisiau hyn yn parhau, gydag ysgolion yn targedu'r 3,339 neu fwy o ddisgyblion sy'n weddill nad oes ganddynt fynediad at ddyfeisiau na'r rhyngwyd.

Os nad oes gan unrhyw blentyn fynediad at ddyfais TGCh addas neu fynediad i'r rhyngwyd gartref eto, dylai hysbysu ei ysgol fel y gellir gwneud trefniadau priodol i'w cynorthwyo.

Cwestiwn - y Cynghorydd Burke-Davies

A all yr Aelod Cabinet roi'r wybodaeth ddiweddaraf am welliannau Llwybr Taf drwy Barc Hailey yng Ngogledd Llandaf ac yn fwy cyffredinol drwy'r ddinas?

Ateb - y Cynghorydd Huw Thomas

Disgwylir i gynllun gwella Parc Hailey fod ar y safle yn yr Haf. Bydd y cynllun yn cymryd 3 mis i'w adeiladu a bydd yn barod i'w agor yn yr Hydref.

A allaf ddiolch i'r Cynghorydd Burke-Davies am sicrhau ymgysylltiad o ansawdd da â'i thrigolion lleol ar y cynigion diweddar? O'r ymgynghoriad, roeddem yn gallu gwneud nifer o welliannau a bodloni'r rhan fwyaf o'r pryderon a godwyd gan bobl leol.

Mae pob Llwybr Beicio arall yn y ddinas yn mynd rhagddo'n gyflym.

Mae gwaith ar y gweill yn y Sgwâr Canolog, Gerddi Sophia ac ar Lwybr Beicio Naid treial Wellington Street–Canol y Ddinas–Heol Casnewydd.

Disgwylir i Lwybr Beicio 4 Gerddi Sophia gael ei gwblhau cyn bo hir a bydd y Lwybr Beicio Nail treial Traws-Ddinas yn cael ei gwblhau erbyn diwedd y Gwanwyn.

Disgwylir i waith ar ddau Lwybr Beicio Naid pellach gael eu treialu ar y safle o fewn y ddeufis nesaf.

Disgwylir gwaith ar Ddwyrain Dwyrain Canol y Ddinas Cam 1, Teras Cathays – Ysbyty Athrofaol Cymru (Lwybr Beicio 1) a Chynllun Parhaol Stryd y Castell hefyd ar y safle yn ddiweddarach eleni, yn yr haf a'r hydref.

Cwestiwn - y Cynghorydd Owen

Yn dilyn yr anghysondeb a'r oedi ar raddfa eang i gasgliadau gwastraff, gyda chasglu rhai ffrydiau gwastraff wedi'u gohirio'n ddiweddar hyd at saith diwrnod, a wnaiff yr Aelod Cabinet ailystyried y casgliadau gwastraff ac ailgylchu pedwar diwrnod yr wythnos arfaethedig?

Ateb - y Cynghorydd Michael

Nid yw'r model casglu pedwar diwrnod wedi'i roi ar waith eto ac nid yw'n ymwneud â'r materion a wynebwyd dros y Nadolig. Bydd yr Aelodau hynny a fynychodd y briff diweddar a ddarparwyd i'r Aelodau yn deall y bydd cyflwyno'r wythnos 4 diwrnod, mewn gwirionedd, yn darparu gwasanaeth mwy effeithlon ac effeithiol.

Hoffwn atgoffa'r Aelodau ein bod o hyd ar anterth pandemig Covid-19. Mae o hyd yn cyflwyno heriau parhaus i bob gwasanaeth rheng flaen a byddwn yn gofyn i Aelodau barhau i roi'r gefnogaeth maent yn haeddu i'n staff wrth barhau i ddarparu'r gwasanaeth, heb fawr o darfu mewn amgylchiadau heriol iawn.

Fel y nodais yn fy Natganiad, mae Covid-19 wedi effeithio ar y gwasanaeth casglu Gwastraff ac Ailgylchu, yn ogystal â'r tunelli gwastraff ac ailgylchu ychwanegol a gyflwynwyd i'w casglu dros gyfnod y Nadolig. Mae hyn wedi bod yn wir am awdurdodau lleol ledled y DU.

Mae'r gwasanaeth wedi parhau i weithio drwy'r pandemig ac wedi rheoli'r materion yn llwyddiannus, gyda dim ond y casgliadau gwastraff gardd gaeaf untro yn cael eu heffeithio i unrhyw raddau helaeth.

Cwestiwn Atodol – y Cynghorydd Owen

Rwy'n gwerthfawrogi'r heriau digynsail y mae'r pandemig wedi'u cyflwyno a hoffwn ddiolch hefyd i swyddogion am eu gwaith caled. A allwch warantu na fydd y casgliadau pedwar diwrnod yn effeithio'n annheg ar breswylwyr sy'n cael eu casglu ar ddydd Gwener, sy'n golygu na fydd eu gwastraff ar y stryd am gyfnod hirach os na chaiff ei gasglu fel y trefnwyd.

Ateb – y Cynghorydd Michael

Credwn y bydd yr amserlen 4 diwrnod yn gallu codi unrhyw wastraff sydd ar ôl a dyna'n union y mae'r gwasanaeth newydd i fod i'w wneud. Bydd yn mynd â

gwastraff oddi ar y stryd 50% yn gyflymach. Edrychaf ymlaen at roi cyflwyniad i chi ar hyn gan nad oedd y rhan fwyaf ohonoch wedi cyrraedd ar gyfer sesiwn friffio'r aelodau.

Cwestiwn - y Cynghorydd Ford

Cyflwynwyd deiseb i'r cyngor am 20 mya mewn gwahanol strydoedd ochr yn y Tyllgoed. Pryd fydd y rhain yn cael eu gweithredu?

Ateb - y Cynghorydd Huw Thomas

Rwyf yn falch eich bod yn gefnogol i ostwng cyflymderau mewn ardaloedd preswyl yn y ddinas.

Rydym wedi ymrwmo i ehangu terfynau 20mya i bob ardal breswyl yn y ddinas, gan gynnwys y Tyllgoed, ac rydym wedi gwneud gwaith yn eich ward i weithredu parthau 20mya dros dro a gwaith diogelwch ysgolion.

Fel y gwyddoch, rydym wedi bod yn gweithredu terfynau cyflymder o 20mya yng Nghaerdydd fel rhan o ddull strategol o wneud newidiadau i derfynau cyflymder sy'n helpu i greu amgylchedd priffyrdd mwy diogel. Mae'r rhain wedi'u rhoi ar waith drwy ddull gweithredu graddol dros nifer o flynyddoedd, gan ddechrau i ddechrau yn ardaloedd canol y ddinas i'r de o'r A48. Disgwylir i'r rhain i gyd gael eu cwblhau yn ystod blwyddyn ariannol 2020/21.

Mae Llywodraeth Cymru hefyd yn bwriadu deddfu i wneud 20mya y terfyn cyflymder diofyn ym mhob ardal breswyl yng Nghymru. Felly, bydd yr amserlen ar gyfer ymestyn terfynau 20mya ar draws yr ardal i bob ardal breswyl yng Nghaerdydd yn dibynnu'n rhannol ar yr amserlen ar gyfer unrhyw ddeddfwriaeth newydd.

O ganlyniad, nid yw'n bosibl dweud ar hyn o bryd pryd y bydd terfyn o 20mya yn cael ei weithredu yn y Tyllgoed; fodd bynnag, gwerthfawrogir cefnogaeth trigolion lleol i hyn yn fawr.

Cwestiwn - y Cynghorydd Ahmed

Pa gymorth yr ydych wedi'i roi i yrwyr tacsis Caerdydd yn ystod y pandemig hwn?

Ateb - y Cynghorydd Mackie

Drwy gydol y pandemig, yr wyf fi, yr Arweinydd a'r uwch swyddogion wedi cadw mewn cysylltiad rheolaidd â chynrychiolwyr y fasnach Tacsis.

Rydym yn cydnabod yr effaith y mae'r cyfyngiadau wedi'i chael ar y diwydiant gwasanaethau yn gyffredinol, gyda gyrwyr tacsis yn cael eu effeithio'n arbennig. Yn drasig, mae nifer o yrwyr o Gaerdydd hefyd wedi colli eu bywydau i'r salwch ofnadwy hwn.

Mae'r Cyngor wedi rhoi cyfres o becynnau ariannol a chymorth ar waith i gynorthwyo'r fasnach Dacsis. Mae'r rhain wedi cynnwys:

- Ymestyn y trwyddedau ar gyfer tacsis a cherbydau llogi preifat yn ystod y cyfnod cloi cychwynnol am chwe mis hyd at fis Gorffennaf 2020;
- Caniatáu i yrwyr ohirio adnewyddu trwyddedau gywyr heb gosb yn ystod cyfnod y cyfyngiadau cloi cychwynnol os nad oeddent yn dymuno gweithio;
- Cynnig cyflenwad o orchuddion wyneb i yrwyr i'w darparu i gwsmeriaid a oedd heb un; a
- Gweithio gyda Llywodraeth Cymru i ddenu cymorth grant uniongyrchol i yrwyr tacsis, gyda dros 2,500 o grantiau wedi'u talu hyd yma.

Byddwn yn parhau i weithio gyda'r fasnach Dacsis leol lle bynnag y gallwn i'w cefnogi a diogelu iechyd cyhoeddus gywyr a'u cwsmeriaid.

Cwestiwn - Cyngorydd Philippa Hill-John

A all yr aelod cabinet dros lechyd a lles egluro pa drafodaethau yr ydych wedi'u cael gyda'r gwasanaeth ambiwlans ac a ydynt wedi 'cerdded llwybr cwsmeriaid' y broses cleifion i'r ysbyty a'r dyddiau nesaf yn ystod y pandemig hwn?

Ateb - Y Cyngorydd Elsmore

Byddwn yn falch o godi materion mewn perthynas â'r llwybr gofal o alwad frys i dderbyn cleifion i'r ysbyty gydag Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwylans Cymru a Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro, ac i godi unrhyw bryderon sydd gennych.

Cynrychiolir y ddau ar Fwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Caerdydd a'r Fro, yr wyf yn gadeirydd arno ar hyn o bryd, ac mae'n ymwneud yn llwyr â sicrhau bod llwybrau integredig yn cael eu datblygu ar draws y system iechyd a gofal cymdeithasol gyfan.

Yn ystod y pandemig byd-eang, ni fu'r angen i osgoi derbyniadau diangen i'r ysbyty erioed yn gliriach, ac yr wyf wedi annog swyddogion i barhau i drafod er mwyn integreiddio ein gwasanaeth Teleofal yn well â'r Gwasanaeth Ambiwylans er mwyn lleihau'r pwysau ar y gwasanaeth Ambiwylans a'n hysbytai.

Cwestiwn - Y Cyngorydd Keith Parry

Pryd fydd cynlluniau ar gyfer yr Ysgol Cantonian newydd ar gael i'r cyhoedd? Mae trigolion lleol yn pryderu y gallai'r cynlluniau hyn effeithio ar eu heiddo.

Ateb - y Cyngorydd Merry

Ar hyn o bryd mae swyddogion yng nghamau cynnar (gweledigaeth addysg) o ddatblygu cynigion, cyn unrhyw broses dendro i benodi contractwr i ddylunio ac adeiladu'r ysgol.

Cynhelir ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd gyda thrigolion a rhanddeiliaid eraill drwy'r prosesau ymgynghori a chynllunio ffurfiol cyn cynllunio y flwyddyn nesaf pan fydd cynigion wedi'u datblygu.

Bydd swyddogion yn cysylltu ag aelodau lleol ar yr adeg briodol.

Cwestiwn - y Cyngorydd Owen-Jones

A all aelod y Cabinet roi'r wybodaeth ddiweddaraf am ddargyfeirio ein cronfa bensiw'n?

Ateb - y Cyngorydd Weaver

Mae'r Pwyllgor Pensiwn wedi, a bydd yn parhau i, fynd ar drywydd cyfleoedd i ddargyfeirio lle nad yw ei ddyletswyddau ymddiriedol yn cael eu peryglu.

Gwnaed buddsoddiad o dros £200m, sef tua 10% o werth y Gronfa Bensiw'n, i Gronfa Orlhain Carbon Isel BlackRock ym mis Chwefror 2020.

Bydd y Pwyllgor Pensiynau yn cyfarfod eto fis nesaf ac yn derbyn adroddiad a fydd yn argymhell buddsoddiad pellach o tua £200m i'r Gronfa hon.

Yn ei gyfarfod ym mis Tachwedd 2020, cymeradwyodd y Pwyllgor Pensiynau gynigion gan BlackRock ar gyfer esblygiad y Gronfa hon i leihau'r ôl troed carbon ymhellach drwy ddefnyddio sgriniau penodol ar draws nifer o ardaloedd carbon-ddwys. Disgwylir i hyn arwain at ostyngiad amcangyfrifedig pellach o 44% mewn dwysedd allyriadau carbon o'i gymharu â'r gronfa carbon isel bresennol.

Gydag asedau ecwiti byd-eang, bydd y Gronfa Bensiw'n yn trosglwyddo ei daliadau rhanbarthol presennol i is-gronfeydd Partneriaeth Pensiwn Cymru lle mae rheolwyr presennol wrthi'n cyflwyno cynigion i wella perfformiad Amgylcheddol, Cymdeithasol a Llywodraethu'r Gronfa, gan ganolbwyntio'n benodol ar alinio â'r Cytundeb Paris ar newid yn yr hinsawdd.

Cwestiwn - y Cyngorydd Robson

O ystyried y materion diweddar o ran casglu gwastraff, yn enwedig gyda chasgliadau ailgylchu a chasglu gwastraff gardd werdd untro, pa adolygiad yr ydych yn ei gynnal i sicrhau nad yw problemau tebyg yn codi eto?

Ateb - y Cyngorydd Michael

Fel y nodais yn fy Natganiad, bu'n rhaid i'r gwasanaeth casglu reoli cynnydd mawr yn swm y gwastraff cartrefi a'r ailgylchu a gyflwynwyd i'w gasglu dros gyfnod y Nadolig o gymharu â blynyddoedd blaenorol, tra hefyd yn gweithredu'n llai difrifol oherwydd Covid-19.

Mae hyn wedi bod yn wir am awdurdodau lleol ledled y DU, gan gynnwys nifer o awdurdodau o dan arweinyddiaeth y Ceidwadwyr – Gogledd Ddwyrain Swydd Lincoln, Gorllewin Berkshire, Caergaint a De Swydd Stafford – i enwi rhai.

Roedd y gwasanaeth wedi rhagweld rhywfaint o gynnydd mewn maint, gan adlewyrchu'r defnydd cynyddol o siopa ar-lein yn ystod y pandemig, ond nid i'r graddau a welsom. O ganlyniad, cynigiodd y gwasanaeth roi'r gorau i gasgliadau gwastraff gardd (y rhan anstatudol o'u darpariaeth) dros gyfnod y gaeaf er mwyn darparu hyblygrwydd a gallu ychwanegol i reoli'r cynnydd disgwylidig mewn gwastraff ac effaith barhaus y pandemig ar y gweithlu.

Fodd bynnag; yn dilyn gwthio'n ôl gan aelodau, yn enwedig y rhai ym maestrefi gogleddol deiliog Caerdydd, cytunwyd i ail-gyflwyno casgliad gwastraff gwyrdd untro yn y gaeaf, gyda chanlyniad oedi wrth gasglu oherwydd problemau capasiti o fewn y gwasanaeth.

Hoffwn un eto ddiolch i'r staff a'r criwiau sydd, yn fy marn i, wedi rhoi eu bywydau mewn perygl posib drwy fynd allan i wneud hyn ac wedi gwneud gwaith aruthrol.

Cwestiwn Atodol – y Cynghorydd Robson

Cynghorydd Michael hoffwn i hefyd ddiolch i'r staff a'r timau sy'n mynd allan ac yn casglu mewn tywydd gwael a gyda phopeth arall yn digwydd. Rwy'n deall nad yw'n hawdd, wrth gwrs fy mod i'n deall hynny. Gofynnais pa adolygiad y byddech yn ei gynnal i sicrhau problemau tebyg ac yr wyf yn deall na ellir rhagweld pob un ohonynt. Mae gennyf rywfaint o ryddid ar hyn. Un peth yr oeddwn yn ei feddwl, pan gyrhaeddoch y cam lle'n bod yn cael diweddariadau gyda dyddiadau gwahanol yn dod ymlaen, yr wyf yn sylweddoli bod y timau'n ceisio gwneud eu gorau, ond roedd y dyddiadau hynny'n dal i lithro a llithro - nid oedd unrhyw ystyriaeth yn cael ei rhoi i'r ffordd y mae hynny'n edrych, yn sicr i ni fel Cynghorwyr sydd wir eisiau rhannu gwybodaeth i helpu'r Cyngor ac etholwyr, a chanfod bod y dyddiadau hynny'n symud sawl gwaith a hefyd, tybed a roddwyd unrhyw ystyriaeth i gysylltu â'r sector preifat efallai dim ond i ddod i mewn a helpu gyda hyn, sef y sefyllfa untro hon lle y collwyd y pethau hyn. Mae gennyf finiau gwyrdd yn fy ward o hyd, os edrychwch ar ffrwd twitter y Cynghorydd Cowan fe welwch beth yw'r ffrwd y maent ac efallai lle'r oedd gennym fylchau yn ein staff oherwydd Covid ac yn gwbl briodol maent yn hunan-warchod, er mwyn clirio'r ôl-groniad hwn a fydd hyn yn ystyried cael y sector preifat i mewn dim ond i helpu neu i'w gael yn ôl ar y trywydd iawn, felly gallwn wedyn parhau i ddefnyddio gwasanaeth y cyngor ac mae'r staff ychwanegol wedi mynd.

Ateb – y Cynghorydd Michael

Wel, yn ddi-ddorol ddigon, gall y rhan fwyaf o'r Cynghorau a gallaf roi rhestr i chi o'r Cynghorau Ceidwadwyr, sydd i gyd wedi cael contractwyr preifat sy'n wynebu problemau tebyg ac ni welaf y bydd hynny o unrhyw fudd o gwbl. Byddwn ni yn pwysu a mesur yr hyn a ddigwyddodd a byddwn yn ei drafod gyda swyddogion i weld a oes unrhyw beth y gallem fod wedi'i wneud yn wahanol ond fel y dywedasoch yn gynharach fod y dyddiadau'n newid, bob dydd ac nid oeddem yn siŵr pa griw o aelodau staff oedd yn sâl, a oedd yn gorfod ynysu ac a oedd yn gorfod hunan-warchod, felly roeddem yn gwneud y gorau y gallwn gyda'r hyn a oedd gennym mewn amgylchedd difrifol wael. Rwy'n credu bod y rheolwr a'r criwiau wedi gwneud gwaith aruthrol yn darparu'r hyn sy'n wasanaeth hanfodol. Hoffwn ychwanegu, nid mor hir yn ôl â hynny roedd pobl allan yno'n clacio'r GIG a'r casglwyr biniau am y gwaith aruthrol yr oeddent yn ei wneud ac yna'n sydyn iawn oherwydd nad oedd bin gwyrdd wedi'i gasglu, nid oeddynt allan, ac rwy'n cytuno mai niwsans ydyw i'r bobl dan sylw, ond nid yw'r biniau gwyrdd yn mynd unman Adrian, mae'n niwsans rwy'n cytuno, ond y cyfan a ofynnwn yw amynedd. Roeddem yn gwneud ein gorau i roi gwybodaeth i chi bob dydd a'r wybodaeth orau a gawsom ar y pryd ac yn gofyn am amynedd. Fe ddown drwyddi. Rwy'n dal i gyfeirio nôl at yr hyn a ddywedais yn wreiddiol sef fy mod yn credu bod y criwiau wedi bod yn aruthrol, maent wedi rhoi eu bywydau mewn perygl posib yn mynd allan yn gweithio, mae gennych seibiannau i yrwyr sy'n rhaid iddynt gael yn ôl y gyfraith, a gwnaethant y gorau y gallent wneud ac rwy'n ddiolchgar am hynny.

Cwestiwn - Y Cynghorydd Keith Parry

Mae safle cyfnewidfa fysiau arfaethedig yng nghornel Waungron Road a Rhodfa'r Gorllewin wedi bod yn wag ers blynyddoedd lawer. Canolfan Ailgylchu oedd y safle hwn gynt sy'n dal i gael ei golli gan drigolion lleol. Pryd fydd y gyfnewidfa fysiau'n agor a thai a siopau cysylltiedig yn cael eu defnyddio?

Ateb - y Cynghorydd Huw Thomas

Bydd cais cynllunio ar gyfer y datblygiad ar hen safle Canolfan Ailgylchu Gwastraff y Cartref yn Ward Llandaf yn cael ei gyflwyno yn y Gwanwyn. Yn amodol ar gymeradwyaeth, rhagwelir y byddai gwaith ar y gyfnewidfa fysiau arfaethedig, tai a datblygiadau manwerthu yn dechrau yn ddiweddarach eleni.

Cwestiwn Atodol – Y Cynghorydd Keith Parry

Mae'n drueni mawr bod y ganolfan ailgylchu ar y safle wedi gosod yn wag ers bron i 10 mlynedd, ac mae pobl leol wedi'i cholli.

Cwestiwn - y Cynghorydd Dilwar Ali

A allaf gael y wybodaeth ddiweddaraf am y palmentydd sydd wedi'u difrodi ledled y ddinas?

Ateb - y Cynghorydd Huw Thomas

Mae gan briffyrdd raglen arolygu gylchol, sy'n sicrhau bod pob llwybr troed yn cael ei archwilio o leiaf unwaith y flwyddyn, rhai'n amlach. Mae'r arolygiadau hyn yn nodi diffygion diogelwch a chynnal a chadw, megis tyllau yn y ffordd a slabiau wedi'u difrodi, yn ogystal ag ardaloedd o welliannau cyfalaf mwy, sy'n sail i'n rhaglen adnewyddu cyfalaf.

Mae gan y rhaglen adnewyddu cyfalaf gyllideb o tua £950,000 ar gyfer atgyweirio rhannau mwy o droedffordd, naill ai drwy roi wyneb newydd neu drwy osod tarmac yn lle slabiau. Hyd yma, rydym wedi gwario dros hanner hyn gyda'r gweddill wedi ymrwymo i'w wario yn y flwyddyn ariannol gyfredol.

Cwestiwn Atodol - y Cynghorydd Dilwar Ali

A allaf drefnu i'r Aelod Cabinet fynd am dro yng Ngogledd Llandaf?

Ateb – y Cynghorydd Huw Thomas

Rwy'n siŵr y bydd y Cynghorydd Wild yn derbyn y cais hwnnw pan fydd yn ddiogel gwneud hynny.

Cwestiwn - y Cynghorydd Lister

Mae'r flwyddyn ddiwethaf wedi cael effaith sylweddol ar gyllid llawer o bobl, gyda llawer yn gorfod gofyn am gymorth am y tro cyntaf yn eu bywydau. A all yr Aelod Cabinet ddweud wrthym faint o drigolion sydd wedi cysylltu â'r Cyngor am gymorth ariannol?

Ateb – y Cynghorydd Thorne

Cynyddodd nifer yr hawliadau a wnaed am Ostyngiad Treth y Cyngor a Phrydau Ysgol am Ddim yn sylweddol yn ystod 2020, o'i gymharu â 2019.

Gwnaed dros 19,000 o geisiadau newydd am Ostyngiad Treth y Cyngor, sy'n gynydd o dros 5,000.

Yn ogystal, mae nifer y disgyblion sy'n gymwys i gael Prydau Ysgol am Ddim wedi cynyddu tua 2,500 ers dechrau'r pandemig ym mis Mawrth y llynedd ac mae bellach dros 14,000.

Ers lansio cronfa Cynllun Hunanynysu Covid-19 ym mis Tachwedd y llynedd, mae 3,673 o geisiadau wedi'u gwneud ac mae swyddogion wedi ymateb yn gyflym i sicrhau bod y cynnydd hwn yn y galw yn cael ei fodloni.

Yn ogystal â chymorth ariannol uniongyrchol, mae Tîm Cyngor Ariannol y Cyngor hefyd wedi rhoi cymorth i 7,446 o bobl, gan eu cefnogi i hawlio dros £12.5 miliwn mewn budd-daliadau.

Er mwyn sicrhau bod preswylwyr yn ymwybodol o'r holl gymorth ariannol sydd ar gael, mae ymgyrch gyhoedduswydd bellgyrhaeddol wedi dechrau, gan hyrwyddo gwaith y Tîm Cynghori Ariannol.

Lansiwyd y wefan Cyngor Ariannol newydd yn ddiweddar hefyd ac mae wedi cael dros 2,000 o ymweliadau hyd yma.

Cwestiwn Atodol - y Cynghorydd Lister

Gyda nifer y bobl sy'n hawlio Credyd Cynhwysol yn cynyddu a yw'r Cyngor wedi gweld cynnydd yn nifer y bobl sy'n llithro i ôl-ddyledion rhent oherwydd oedi wrth dalu Credyd Cynhwysol?

Ateb – y Cynghorydd Thorne

Yn bendant. Mae ôl-ddyledion rhent y Cyngor wedi cynyddu'n aruthrol ond mae problemau hefyd yn y Sector Rhentu Preifat. Cyfeiriaf at fy natganiad cynharach a'r help yr ydym yn ei ddarparu ond yr ofn yw unwaith y bydd y stop ar droi allan yn dod i ben byddant yn dod yn ddigartref. Ychwanegaf hefyd ein bod yn cyflwyno cais cyllideb i gynyddu nifer y staff i ddarparu Cyngor Ariannol.

Cwestiwn - Y Cynghorydd Lay

A allai'r Aelod Cabinet roi'r wybodaeth ddiweddaraf i ni am sefyllfa'r digartref yng Nghaerdydd?

Ateb - y Cynghorydd Thorne

Yr wyf yn falch o ddweud, o ddydd Gwener diwethaf (22^{ain} Ionawr), dim ond 6 unigolyn oedd yn cysgu allan yn y ddinas.

Mae'r ffigur hwn yn amrywio bob wythnos wrth i bobl newydd sy'n cysgu allan ymddangos a chânt eu dwyn i mewn i lety gan ein tîm allgymorth aml-ddisgyblaethol.

Y rhai sy'n dal i gysgu allan yw'r unigolion mwyaf sefydledig ac mae'r tîm yn parhau i weithio gyda nhw i nodi eu problemau sylfaenol ac i gynnig amrywiaeth o opsiynau tai i geisio eu hannog i mewn oddi ar y stryd.

Mae'r ffaith bod cynifer o unigolion yn aros mewn llety yn dangos y llwyddiant y gellir ei gyflawni drwy ddarparu'r math cywir o dai a chymorth.

Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru yn ddiweddar gynnydd sylweddol iawn yn y Grant Cymorth Tai ar gyfer y flwyddyn nesaf, a fydd yn ein galluogi i barhau i ddatblygu ein dull newydd o ymdrin â digartrefedd, gan gynnwys ailgartrefu'n gyflym pobl sengl a theuluoedd.

Cwestiwn - y Cyngorydd McGarry

Yr wythnos diwethaf, pleidleisiodd Llywodraeth Geidwadol y DU i barhau â'u cynlluniau i ddileu'r swm ychwanegu wythnosol o £20 i deuluoedd ar Gredyd Cynhwysol. A yw'r Cyngor wedi gwneud dadansoddiad o faint o deuluoedd yn fy ward i, ac yn wir y Ddinas, fydd yn cael eu effeithio gan hyn?

Ateb - y Cyngorydd Thorne

Mae nifer yr hawliadau Credyd Cynhwysol yng Nghaerdydd wedi cynyddu 86% ers mis Mawrth 2020 o 19,761 i 36,775. Mae hwn yn gynnydd digynsail yn nifer y teuluoedd sy'n dibynnu ar gymorth i dalu eu treuliau bob dydd.

Ychwanegwyd cynnydd ychwanegol o £20 mewn Credyd Cynhwysol yn ystod 2020 i helpu i liniaru'r effaith ariannol yr oedd y pandemig yn ei chael ar lawer o deuluoedd.

Os tynnir y cynnydd hwn yn ôl o fis Ebrill, bydd pob cartref unigol yn colli dros £1,000 y flwyddyn. Daw hyn ar adeg pan fo llawer o deuluoedd eisoes yn dibynnu ar fanciau bwyd, gydag incwm isel yn cael ei roi fel y rheswm mwyaf cyffredin dros bobl sydd angen talebau banc bwyd.

Beth bynnag fydd penderfyniad Llywodraeth y DU, bydd ein Tîm Cyngor Ariannol ar gael i helpu pobl yng Nghaerdydd drwy'r cyfnod anodd hwn, gan sicrhau bod ganddynt yr holl fudd-dal y mae ganddynt hawl iddo, yn ogystal â chymorth gyda dyled ac ôl-ddyledion rhent.

Byddwn yn ceisio'r wybodaeth hon ar lefel ward ac yn dosbarthu hyn ar wahân fel y gall pob Aelod ddeall yr effaith debygol yn ei ward.

Cwestiwn Atodol – y Cyngorydd McGarry

A oes unrhyw beth y gall y tîm cyngor ariannol ei wneud gyda'r darparwyr tanwydd gan y bydd teuluoedd ar gredyd cynhwysol wedi cynyddu biliau tanwydd.

Ateb – y Cyngorydd Thorne

Nid wyf yn siŵr a allwn roi pwysau ar y cwmnïau ynni, os gallwn yna fe fyddwn, ond bydd y Gwasanaeth Cyngori Ariannol yn helpu pobl i gynyddu incwm, dod o hyd i fargeinion ynni gwell a hefyd i sicrhau eu bod yn hawlio popeth o fewn eu gallu.

Cwestiwn - y Cyngorydd Owen-Jones

A all yr Aelod Cabinet roi'r wybodaeth ddiweddaraf am adfywio parciau Adamsdown?

Ateb - y Cynghorydd Bradbury

Mae'r Cyngor yn defnyddio Adran 106 a chyllid cyfalaf i fuddsoddi bron i £900,000 mewn pum Maes Chwarae Parciau yn Ward Adamsdown.

Mae cynlluniau Gerddi Howard, Caeau Anderson a Sgwâr Adamsdown i gyd ar y cam tendro, a bydd y gwaith yn dechrau ym mis Chwefror 2021.

Mae cynlluniau Parc y Fynwent a Pharc y Bragdy ar y cam dylunio manwl a rhagwelir y bydd y gwaith yn dechrau ym mis Mai 2021.

Deallaf fod swyddogion wedi trefnu cyfarfod gydag aelodau wardiau lleol er mwyn rhoi diweddariad manylach ichi.

Cwestiwn Atodol – y Cynghorydd Owen-Jones

Gydag effaith Covid a gwanwyn yn dod, os oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i agor y parciau, byddai hynny'n wych.

Ateb – y Cynghorydd Bradbury

Rwy'n hapus i fwrw ymlaen â hyn ond mae angen i ni ddod â'r cynllun i ben fel y gall trigolion Adamsdown fwynhau'r parciau a'r meysydd chwarae a'r buddsoddiad rydym yn ei roi iddynt.

Cwestiwn - y Cynghorydd Dilwar Ali

Gyda'r tywydd garw, mae nifer o strydoedd yng Ngogledd Llandaf wedi dioddef llifogydd oherwydd y draeniau sydd wedi'u blocio. A allech roi'r wybodaeth ddiweddaraf am y blocio draenio sydd wedi digwydd ledled y ddinas?

Ateb - y Cynghorydd Michael

Er mwyn lleihau effaith tywydd garw, pan ragwelir, mae'r criwiau glanhau gyliau priffyrdd yn mynychu lleoliadau y gwyddys eu bod mewn perygl o lifogydd.

Yn dilyn y tywydd stormydd garw diweddar, mae criwiau glanhau'r briffordd wedi bod yn ymateb yn adweithiol i adroddiadau o ran gyliau wedi'u blocio ar draws pob rhan o'r ddinas. Caiff y gwaith hwn ei raglennu a'i adolygu'n gyson er mwyn sicrhau bod y lleoliadau hynny sy'n peri risg uwch yn cael eu blaenoriaethu a'u mynychu.

Mae galw adweithiol o'r fath wedi bod yn sylweddol oherwydd y lefelau glaw a brofir dros yr wythnosau diwethaf; fodd bynnag, nid gwyllanod wedi'u blocio bob amser sy'n achosi llifogydd priffyrdd lleol.

Mae cyfnodau glaw estynedig a dwys hefyd wedi arwain at orlwytho hydrologig ac ymchwydd llawer o systemau draenio, carthffosydd a chyrsgiau dŵr y mae'r gyliau priffordd yn disgyn iddynt. Hefyd, mae piblinellau sydd wedi'u difrodi'n lleihau capasiti.

Lle nodir y materion hyn, caiff ymchwiliadau pellach eu cynnal a'u cyfleu gyda pherchennog yr ased, a all fod yn Dŵr Cymru neu'n dirfeddianwyr cyfagos.

138 : MATERION BRYS

Dim.

139 : BWS CAERDYDD: AIL-BENODI CYFARWYDDWYR ANWEITHREDOL
ANNIBYNNOL

Roedd yr adroddiad yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor ailbenodi dau Gyfarwyddwr Anweithredol Annibynnol i Fws Caerdydd.

PENDERFYNWYD: CYTUNODD y Cyngor:

1. i gymeradwyo ailbenodi Sian Davies a Linda Phillips yn Gyfarwyddwyr Anweithredol Annibynnol Bws Caerdydd am gyfnod pellach o 20 mis tan fis Hydref 2022; ac
2. yn cytuno i ddirprwyo awdurdod i'r Gyfarwyddwr Llywodraethu a Swyddog Gwasanaethau Cyfreithiol a Monitro i gynnal y broses penodiadau cyhoeddus ar gyfer y ddwy swydd Gyfarwyddwr Anweithredol Annibynnol (i'w penodi o fis Hydref 2022) ac i oruchwylio'r broses o lunio rhestr fer a chyfweld ar gyfer y penodiadau'n seiliedig ar sefydlu Panel Penodi Aelodau sy'n wleidyddol gytbwys.

140 : AELODAETH PWYLLGORAU

I dderbyn enwebiadau a gwneud penodiadau i swyddi gwag pwyllgor cyfredol fel y nodir yn yr adroddiad ac yn unol â'r dyraniad cymeradwy o seddi a dymuniadau grwpiau gwleidyddol.

PENDERFYNWYD: CYTUNODD y Cyngor:

I benodi i'r swyddi gwag ar y Pwyllgorau'n unol â'r dyraniad cymeradwy o seddi a dymuniadau Grwpiau'r Pleidiau fel y nodir ar y daflen diwygio.

141 : PENODI LLYWODRAETHWYR YSGOL AWDURDOD LLEOL

Gofynnwyd i'r Cyngor gymeradwyo argymhellion Panel Llywodraethwyr yr Awdurdod Lleol 18 Ionawr 2021.

PENDERFYNWYD -

1. y dylid cymeradwyo'r penodiadau canlynol i'r swyddi gwag presennol:

Ysgol	Ward	Dechrau'r Cyfnod Gwag	Cymeradwyo'r Penodiad
Ysgol Uwchradd Cantonian	Y Tyllgoed	03/01/20	Ruth Jackson

Ysgol Gyfun Gymraeg Plasmawr	Y Tyllgoed	04/04/20	Caroline Cooksley
---------------------------------	------------	----------	-------------------

2. y dylid cymeradwyo'r penodiadau canlynol i swyddi gwag y dyfodol:

YSGOL	WARD	DECHRAU'R CYFNOD GWAG	PENODIAD ARFAETHEDIG
Ysgol Gynradd Albany	Plasnewydd	01/05/21	Mark Stephens
Ysgol Gynradd Baden Powell	Sblot	24/03/21	Y Cyng. Jane Henshaw
Ysgol Gynradd Yr Eglwys yng Nghymru Esgob Childs	Trowbridge	01/05/21	Richard Leyshon
Ysgol Gynradd Bryn Celyn	Pentwyn	01/05/21	Mark Perrins
Ysgol Uwchradd Caerdydd	Cyncoed	24/03/21 01/05/21	Julia Phillips-Lewis Liane Wigley
Ysgol Uwchradd Cathays	Gabalfa	01/05/21	Y Cyng. Peter Wong
Ysgol Gynradd Coed Glas	Llanisien	01/05/21 01/05/21	Gary Hunt Michael Bryan
Ysgol Uwchradd Corpus Christi	Llys-faen	01/05/21	Marcia Donovan
Ysgol Uwchradd Fitzalan	Treganna	24/04/21 01/05/21 01/05/21	Cerys Furlong Jaswant Singh Y Cyng. Ramesh Patel
Ysgol Gynradd Glyncoed	Pentwyn	01/05/21	David Hughes
Ysgol Gynradd Hawthorn	Ystum Taf	01/05/21 01/05/21 01/05/21	Y Cyng. Dilwar Ali Paul Rock Steven Chadwell
Ysgol Gynradd Hywel Dda	Trelái	29/01/21	Y Cyngorydd Andrea Gibson
Ysgol Gynradd Llanedern	Pentwyn	01/05/21	Alex Ingram
Ysgol Gynradd Llys-faen	Llys-faen	01/05/21	Susan Powel
Ysgol Gynradd Marlborough	Pen-y-lan	01/05/21	Cyng. Rodney Berman
Ysgol Gynradd Meadowbank	Ystum Taf	01/05/21	Mike Borley
Ysgol Gynradd Mount Stuart	Butetown	01/05/21	Ivor Gittens
Ysgol Gynradd Parc Ninian	Grangetown	01/05/21	Y Cyng. Lynda Thorne
Ysgol Gynradd	Trowbridge	01/05/21	Siân Burgess-Hunt

Oakfield			
Ysgol Gynradd Pentre-baen	Y Tyllgoed	29/03/21	Eileen Nicholls
Ysgol Gyfun Radur	Radur a Phentre-poeth	01/05/21	Davic Silver
Ysgol Gynradd Rhiwbeina	Rhiwbeina	29/03/21	Sivagnanam Sivapalan
Ysgol Gynradd Parc y Rhath	Plasnewydd	01/05/21	Cyng. Susan Lent
Ysgol Gynradd Tredelerch	Tredelerch	01/05/21 01/05/21	Caroline Derbyshire Y Cyngorydd Robert Derbyshire
Ysgol Gynradd Gatholig Cadog Sant	Llanrhyddni	01/05/21	Y Cyngorydd Jacqui Parry
Ysgol Gynradd Gatholig St Joseph	Gabalfa	01/05/21	Simon Lawrence
Ysgol Uwchradd yr Eglwys yng Nghymru Teilo Sant	Pentwyn	01/05/21	Jenny Rathbone
Ysgol Gynradd Trelái	Caerau	24/03/21	Alexander Jackson
Ysgol Gynradd Yr Eglwys Newydd	Yr Eglwys Newydd a Thongwynlais	01/05/21	Nicola Davies
Ysgol Gyfun Gymraeg Bro Eder	Pen-y-lan	01/05/21 01/05/21 01/05/21	Elinor Patchell Gaynor Williams Hefin Jones
Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf	Ystum Taf	01/05/21	Elinor Patchell

142 : CWESTIYNAU YSGRIFENEDIG

Yn unol â Rheol Gweithdrefn y Cyngor 17 (f), caiff [Cwestiynau Ysgrifenedig](#) a dderbyniwyd i'w hystyried, a'r ymateb, eu cynnwys fel cofnod yng nghofnodion y cyfarfod.